

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/85/2020
Identifikačné číslo spisu: 4418204433
Dátum vydania rozhodnutia: 26.10.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Oľga Trnková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:4418204433.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu DC MEDICAL, s. r. o., so sídlom v Košiciach, Myslavská 644/190/A, IČO: 46 599 762, zastúpeného JUDr. Míriam Pančišinovou, advokátkou v Košiciach, Rázusová 49, proti žalovanej C.. X. D., bývajúcej C. nad X. 238, Kmeťovo, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JAKUBEK & PARTNERS, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Panenská 5, v mene a na účet ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Miloš Jakubek, o vydanie zabezpečovacieho opatrenia, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 17C 98/2018, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 29.októbra 2019 sp. zn. 6 Co 163/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1/ Okresný súd Nitra uznesením zo 17. decembra 2017 č. k. 17C 98/2018 - 60 zriadil záložné právo na nehnuteľnosť evidovanú na LV č. XXXX nachádzajúcu sa v okrese L. , obec E. B., katastrálne územie E. B. , parc. č. 1230/260 vo výmere 310 m², ostatné plochy, parc. č. 1230/373 vo výmere 141 m², zastavané plochy a nádvoria s rodinným domom súp. č. 1107, spoluvlastnícky podiel žalovanej veľkosti 1 k celku, v prospech žalobcu - DC MEDICAL, s. r. o. so sídlom Košice, Myslavská 644/190/A, IČO: 46 599 762 na zabezpečenie pohľadávky súvisiacej s náhradou škody ako aj náhradou ušlého zisku celkovo vo výške 13 500 € uplatnenej v konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 17 Up 521/2018. Žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % , ktoré je povinná zaplatiť žalovaná s tým, že o ich výške bude rozhodnuté po právoplatnosti samostatným rozhodnutím. V odôvodnení uviedol, že žalobca voči žalovanej podal návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorým si uplatnil náhradu škody vo výške 13 500 € s príslušenstvom , ku ktorej malo dôjsť v období od 1/2017 do 15. 8. 2017, podľa spísaného protokolu. Platobným rozkazom, ktorý súd vydal, bola žalovaná zaviazaná zaplatiť žalobcovi uvedenú sumu s príslušenstvom. Žalovaná je podielovou spoluvlastníčkou špecifikovanej nehnuteľnosti, vedenej na LV č. XXXX, na ktorom je zapísané záložné právo v prospech Tatra banky a. s. Citoval príslušné ustanovenia týkajúce sa zabezpečovacieho opatrenia, poukázal na dôvod nariadenia a účel zabezpečovacieho opatrenia , keď úlohou súdu v konaní o jeho nariadení je len

skúmať , či sú splnené predpoklady pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Po oboznámení sa s návrhom a predloženými listinnými dôkazmi dospel k záveru , že návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia bol podaný dôvodne. Žalobca osvedčil, že podal riadny návrh, predložil aj žalobu, ktorou sa domáha na upomínacom súde zaplata náhrady škody v uvedenej výške, keď platobný rozkaz bol už aj vydaný. Žalobca tiež preukázal spôsobilý predmet záložného práva a to predmetnú nehnuteľnosť. Teda žalobca osvedčil štyri esenciálne predpoklady pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a to návrh, spôsobilý predmet zálohu, peňažnú pohľadávku a existenciu obavy zmarenia exekúcie , pretože je potrebné zabezpečiť peňažnú pohľadávku žalobcu ako veriteľa , ktorému vznikla konaním žalovanej škoda. Predajom nehnuteľnosti by bola ohrozená prípadná exekúcia vedená žalobcom proti žalovanej na vymożenie uplatnenej pohľadávky. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 262 ods. 1, 2 CSP.

2/ Krajský súd v Nitre na odvolanie žalovanej uznesením z 29. októbra 2019 sp. zn. 6 Co 163/2019 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietol a žalovanej priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Odvolací súd po posúdení danej veci vzhľadom na uvedené zásady a citované zákonné ustanovenia dospel k záveru, že nebolo preukázané splnenie všetkých procesných a materiálnych podmienok pre poskytnutie ochrany žalobcovi nariadením zabezpečovacieho opatrenia . V zhode so súdom prvej inštancie mal za to, že žalobca osvedčil existenciu peňažnej pohľadávky voči žalovanej , o ktorom nároku je vedené konanie na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 11 Cpr 12/2019, na zabezpečenie ktorého malo navrhované zabezpečovacie opatrenie slúžiť .Zvýraznil však, že o tomto nároku žalobcu doteraz nebolo právoplatne rozhodnuté. Žalobca tiež osvedčil vlastnícke právo žalovanej k predmetnej nehnuteľnosti , na ktorej žiada zriadiť záložné právo. Napriek uvedenému vyhodnotil návrh žalobcu ako nedôvodný pre neosvedčenie existencie obavy , že by prípadný výkon budúceho rozhodnutia mohol byť ohrozený. Žalobca sa len domnieva, že existuje predpoklad, že žalovaná by sa mohla zbaviť svojho majetku , prípadne odísť z územia SR, ktoré tvrdenia sú založené výlučne na domnienkach a predpokladoch, čo nie je relevantným dôvodom na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia . Takýmto môže byť len také konanie žalovanej, prípadne iné skutočnosti, ktoré opodstatňujú obavu, že by prípadný výkon rozhodnutia mohol byť zmarený napr. ak by žalovaná preukázateľne sa zbavovala svojho majetku jeho predajom , darovaním alebo zámenou za veci nižšej hodnoty a pod. Z obsahu spisu nevyplýva, že by sa konaním žalovanej alebo v dôsledku iných okolností znížila možnosť dosiahnuť uspokojenie nároku žalobcu výkonom rozhodnutia, lebo žalobca v návrhu neuviedol žiadne skutočnosti nasvedčujúce snahe žalovanej prípadnú exekúciu zmariť. Napokon o nároku žalobcu vo veci samej doteraz nebolo rozhodnuté. O trovách konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3/ Proti tomuto uzneseniu podal dovolanie žalobca v zmysle § 420 písm. f/ CSP z dôvodu, že nesprávnym procesným postupom znemožnil strane , aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Navrhol uznesenie krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Poukázal na potrebu zákonného podkladu pre nariadenie neodkladného alebo zabezpečovacieho opatrenia , na rozhodnutie súdu prvej inštancie a krajského súdu . Zdôraznil, že v prejednávacom prípade ním navrhnuté zabezpečovacie opatrenie sleduje zaistenie možnosti budúcej exekúcie voči žalovanej a zabezpečuje stav budúcej vymáhateľnosti nároku , teda nie je účelom zasahovať do práv resp. právom chránených záujmov žalovanej, pričom následne poukázal na účel zabezpečovacieho opatrenia a v tejto súvislosti na dôvody uznesenia krajského súdu, keď podľa neho ani samotný text právneho predpisu neukladá, aby „obava“ musela spočívať výslovne v úmysle žalovanej zbavovať sa majetku na úkor žalobcu, resp. priamo v aktívnom konaní žalobcu. Exekúcia môže byť ohrozená aj z iných dôvodov , v danom prípade tým, že v čase exekúcie už žalovaná nebude mať potrebné aktíva , z ktorých sa môže uspokojiť nárok. Poukázal na svoje písomné vyjadrenia , v ktorých opísal protiprávne konanie žalovanej a na to, že v dôsledku straty zamestnania existuje zvýšený predpoklad, že žalovaná z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov prestane splácať úver poskytnutý jej bankou na založenú nehnuteľnosť, čo môže viesť k obmedzeniu vymožitelnosti jeho nároku. Už samotná existencia záložného práva v prospech banky podľa jeho názoru významne ovplyvňuje pravdepodobnosť uspokojenia jeho pohľadávky z majetku žalovanej. S uvedenými argumentami sa podľa jeho názoru odvolací súd nevysporiadal. Teda boli splnené všetky predpoklady pre nariadenie navrhnutého zabezpečovacieho opatrenia.

4/ Žalovaná v písomnom vyjadrení navrhla dovolanie odmietnuť.

5/ Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6/ Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných vád, ktoré sú vymenované v § 420 písm. a/ až f/ CSP.

7/ Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí (pozri rozhodnutie 3 Cdo 236/2016, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 19/2017).

8/ V prípade, že dovolaním je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej vade skutočne nedošlo.

9/ Žalobca dovolaním napadol uznesenie, ktorým odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie , ktorým rozhodol o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia. Tento návrh bol podaný v priebehu konania o žalobe na začatie konania - o zapltenie náhrady škody. Teda aj po rozhodnutí o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia sa v konaní vo veci samej pokračuje.

10/ Inštitút zabezpečovacieho opatrenia a obdobne aj inštitút neodkladného opatrenia sú tzv. osobitné procesné postupy - opatrenia upravené CSP. Nariadením zabezpečovacieho opatrenia vzniká sudcovské záložné právo , ktoré síce nie je podmienené právoplatným skončením veci, ale bez meritórneho rozhodnutia stráca zmysel (§ 343ods. 3 CSP). Na zabezpečovacie opatrenie sa vzťahuje rovnaký režim týkajúci sa prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP. To znamená, že len v prípade ak by malo povahu rozhodnutia vo veci samej , t. j. kumulovalo by vec samu by bolo dovolanie podľa § 420 CSP prípustné (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Cdo 83/2017 , a 3 Cdo 157/2017), ktoré občianskoprávne kolégium na svojom zasadnutí 12. decembra 2017 prijalo na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí sudov SR - rozhodnutie č. 9).

11/ Keďže v danom prípade nejde o rozhodnutie vo veci samej (ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí), lebo ide o rozhodnutie o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia podaného v priebehu konania o žalobe (vo veci samej) nie je dovolanie podľa § 420 CSP prípustné (pozri obdobne aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 8Cdo/176/2017).

12/ Dovolací súd preto procesne neprípustné dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP bez skúmania, či v konaní došlo k dovolateľom namietanej procesnej nesprávnosti.

13/ Dovolací súd o nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 451 ods. 3 CSP.

14/ Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.